

เสวนา คลังสมอง-คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 15)

เรื่อง “ความท้าทายต่ออุดมศึกษา 2025: มุมมองจาก กมอ.”

โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ (ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา)

วันอังคารที่ 21 มกราคม 2568 เวลา 13.30 - 14.30 น. ผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)

ระบบอุดมศึกษาไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานมีบทบาทสำคัญ การศึกษาไม่สามารถยึดติดกับแนวทางดั้งเดิมได้อีกต่อไป แต่จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บทความนี้ได้นำเสนอถึงความท้าทายของอุดมศึกษาไทยในปี 2025 และแนวทางการพัฒนาในมุมมองของ กมอ. เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถเติบโตและแข่งขันในเวทีโลกได้

ความท้าทายสำคัญของอุดมศึกษาไทย

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคโนโลยี เช่น AI, AR (Augmented Reality), VR (Virtual Reality) กำลังปฏิวัติการเรียนการสอนและการบริหารมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนา AI Framework และนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ยืดหยุ่นและรองรับการเรียนรู้แบบ Lifelong Learning

การกำกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพ

กรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา (กมอ.) มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลมาตรฐานการศึกษาผ่านระบบ CHESA ซึ่งช่วยลดระยะเวลาการตรวจสอบหลักสูตรจาก 6 เดือน เหลือเพียง 2 เดือน พร้อมทั้งสนับสนุนการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ เช่น ABET, AUN-QA และพัฒนาหลักสูตรที่ใช้แนวทาง Outcome-Based Education (OBE) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานโลก

การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

- ปัจจุบันบัณฑิตต้องมีมากกว่าความรู้ในตำรา แต่ต้องมี Future Skills และ Soft Skills เช่น Critical Thinking (การคิดเชิงวิเคราะห์) Communication (การสื่อสาร) Collaboration (การทำงานเป็นทีม) Creativity (ความคิดสร้างสรรค์)

- มหาวิทยาลัยต้องออกแบบหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

การสร้างมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลางของนวัตกรรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- การเรียนรู้ไม่ควรถูกจำกัดแค่ในระดับปริญญา แต่ควรเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- หลักสูตรควรออกแบบให้ยืดหยุ่น สามารถเรียนรู้ผ่านโมเดล Hybrid Learning และ Modular Learning
- สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรผ่าน Professional Standard Framework (PSF)

แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยให้ก้าวสู่อนาคต

การปรับปรุงระบบการจัดการศึกษา

- ใช้เทคโนโลยี AI และ Big Data ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผล
- สร้างระบบ Digital Learning ที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์อนาคต

- ออกแบบหลักสูตรที่ปรับเปลี่ยนได้ (Flexible Curriculum) เช่น ระบบ Micro-Credentials และ Modular Learning
- เพิ่มวิชาเลือกเสรี เช่น การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship), นวัตกรรม (Innovation), การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร

- สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครูผ่าน Professional Development Framework (PSF)
- จัดอบรมให้ครูมีทักษะด้าน EdTech และ Digital Pedagogy

การยกระดับมหาวิทยาลัยไทยสู่มาตรฐานสากล

- ขยายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศเพื่อการวิจัยและการแลกเปลี่ยนนักศึกษา
- ผลักดันให้มหาวิทยาลัยไทยเข้าสู่ระบบ การจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings)

สรุป

ความท้าทายของอุดมศึกษาไทยในยุคดิจิทัลไม่ใช่อุปสรรค แต่เป็นโอกาสสำคัญที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบโจทย์โลกยุคใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะแห่งอนาคต การพัฒนาคุณภาพครู และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน จะช่วยให้มหาวิทยาลัยไทยก้าวสู่ระดับสากลพร้อมทั้งผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพในการแข่งขันระดับโลกต่อไปได้

ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “เพจเฟซบุ๊ก” สถาบันคลังสมองของชาติ

